

YAŞAMAMALARDA

Fazıl Hüsni Dağlarca 1914'te İstanbul'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini Anadolu'nun çeşitli yerlerinde tamamladı. Kuleli Askeri Lisesini (1933) ve Harp Okulunu (1935) bitirdi. Orduda hizmeti 15 yılı doldurunca askerlikten ayrıldı (1950). Çeşitli memuriyetlerde bulunduktan sonra 1959'da emekliye ayrıldı. İstanbul'da Kitap Kitabevini kurdu. 1960-64 arasında *Türkçe* adında bir dergi çıkardı (43 sayı). 1970'te sahibi bulunduğu yayınevini kapattı. Edebiyata olan ilgisi çok genç yaşlarda başladı; henüz 13 yaşındayken *Yeni Adana* gazetesinin öğrenciler arasında açtığı öykü yarışmasında birinci oldu. İlk şiiri 1933'te *İstanbul* dergisinde çıktı. Edebiyat dünyasında adını duyurması 1934'te, Harp Okulu öğrencisiyken *Varlık'ta* yayımladığı şiirlerle oldu. Şiirlerini *Yücel*, *Türk Dili*, *Yeditepe*, *Çağrı*, *Ataç*, *Yön...* gibi dergilerde yayımladı. 1960'lardan sonra, güncel yurt ve dünya sorunları karşısındaki tepkilerini yansıtan şiirler yazdı. Cumhuriyet'i izleyen yıllarda özlenmiş olan destan şiirini yarattı. Şiirlerinde çocuğu en çok barındıran Türk ozanıdır. Yirmiden fazla çocuk kitabı vardır. Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatının en verimli şairlerinden biri olan Dağlarca'nın bir özelliği de bütün edebi yaşamını sadece şiire adanmış olmasıdır. Şiirleri pek çok dile çevrildi, birçok ödül kazandı. 2008'de İstanbul'da öldü.

Yapıtlarından bazıları: *Havaya Çizilen Dünya*, 1935; *Çocuk ve Allah*, 1940; *Daha*, 1943; *Çakırın Destanı*, 1945; *Taş Devri*, 1945; *Üç Şehitler Destanı*, 1949; *Toprak Ana*, 1950; *Sivas'lı Karınca*, 1951; *İstanbul Fetih Destanı*, 1953; *Anıtkabir*, 1953; *Asu*, 1955; *Delice Böcek*, 1957; *Batı Acısı*, 1958; *Mevlana'da Olmak: Gezi*, 1958; *Özgürlük Alanı*, 1960; *Hoo'lar*, 1960; *Cezayir Türküsü*, 1961; *Çanakkale Destanı*, 1965; *Vietnam Savaşımız*, 1966; *Haydi*, 1968; *19 Mayıs Destanı*, 1969; *Hiroşima*, 1970; *Malazgirt Ululaması: 26 Ağustos 1071-1971*, 1971; *Bağımsızlık Savaşı*, 1973; *Gazi Mustafa Kemal Atatürk*, 1973; *Horoz*, 1977; *Çukurova Koçaklaması*, 1979; *Nötron Bombası*, 1981; *Yunus Emre'de Olmak*, 1981; *Çıplak*, 1981; *Dildeki Bilgisayar*, 1992; *O'1923/Tapınağa Asılmış Gövdeler*, 1998; *Seviştilerken*, 1999; *İmin Yürüyüşü/Biçimlerle Soyunmak*, 1999; *Ötekinde Olmak (Oralarda/İkisi)* 2000; *Dün Geceki/En Sevmek (Şeyh Galibe Çiçekler)*, 2000; *İçimdeki Şiir Hayvanı*, 2007.

Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın YKY'deki kitapları:

Orda Karanlık Olurum (2007)

Arkası Siz (2007)

Genç (2007)

Dört Kanatlı Kuş (2007)

Bütün Şiirleri 1 (2008)

Bütün Şiirleri 2 (2010)

Bütün Şiirleri 3 (2012)

Üç Okumalı Dizeler - GÖRÜNDÜĞÜM (2017)

Haydi 2 (2017)

Yaşamamalarda (2017)

Dağ Uykusu - Seçme Şiirler (2009)

Dağlarca Çocuklarda Dizisi:

Balina ile Mandalina (2007)

Yaramaz Sözcükler (2007)

Okulumuz 1'deki (2007)

Okulumuz 2'deki / Kanatlarda (2007)

Okulumuz 3'teki (2007)

Cincik (2007)

Cin ile Cincik (2007)

Yazıları Seven Ayı (2008)

Dolar Biriktiren Çocuk (2008)

Başparmak (2008)

Gösterme Parmağı (2008)

Ortaparmak (2008)

Yüzük Parmağı (2008)

Serçe Parmak (2008)

Güneşi Doğduran (2008)

Göz Masalı (2008)

Kuş Ayak (2008)

Arkaüstü / Uçsuz Bucaksız Yaşama (2008)

Bitkiler Okulu (2009)

Bağımsızlık Savaşı - 1 / Samsun'dan Ankara'ya (2009)

Bağımsızlık Savaşı - 2 / İnönüler (2009)

Bağımsızlık Savaşı - 3 / Sakarya Kıyıları (2009)

Bağımsızlık Savaşı - 4 / 30 Ağustos (2009)

Bağımsızlık Savaşı - 5 / İzmir Yollarında (2009)

Oyun Okulu (2010)

Su Yıkamak (2010)

Fazıl Hüsnu Dağlarca

YAŞAMAMALARDA

KAÇAKLAR - 3

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 4969
Şiir - 360

Yaşamamalarda / Fazıl Hüsnü Dağlarca
Hazırlayanlar: **Omer Aygün - İlknur Yurtbaşı**

Kitap editörü: **İlknur Yurtbaşı**
Düzeltilen: **Alper Zorlu**

Kitap tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **Burcu Sena Mertoğlu**

Baskı: Promat Basım Yayım San. ve Tic. A.Ş.
Orhangazi Mahallesi, 1673. Sokak, No: 34 Esenyurt / İstanbul
Sertifika No: 12039

1. baskı: İstanbul, Ekim 2017
ISBN 978-975-08-4094-4

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2015
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 34433 Beyoğlu / İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

İçindekiler

Yokluğun İzdüşümü

- 9 • Haçtaki Minare
- 11 • Dolmuşun Boş Yeri
- 12 • Kırık Fes
- 13 • Yeşil Karanlık
- 14 • Boşluk
- 15 • Ormankuş
- 16 • Sese Sesler
- 18 • Taş Gökyüzü
- 19 • Uzun Dede
- 20 • Yollarda Gezen Öykü
- 22 • Kopan Akşamda Elmalar
- 23 • Göz Ardı
- 24 • Karanlığa Başlamak
- 25 • Kırmızı Şimşek
- 26 • Gölde Sazın Düşlediği Acı Mavilik
- 28 • Dalda Olduğumuz
- 29 • Nasıl Olmak
- 30 • Uyandırılan Gece
- 31 • Dü-Se
- 32 • Masada Akşamüstü
- 33 • Yaşamamak- 1
- 34 • Görülmeyenin Gezisi

- 35 • Akan Söz
- 36 • Günlerde Sayı
- 37 • Gün
- 38 • Olu
- 39 • Sevgibaşım
- 40 • Boş Salı
- 41 • Yolcu Günler
- 42 • Köprülerimiz
- 43 • Kırık Asa
- 44 • Gövde Yıkıntıları
- 46 • Günlerden Düşen Yaprak
- 47 • Yaza Yaza Bulamadığım
- 48 • Kalan
- 49 • Ödemeleri Toplamak
- 50 • Aydınlatma
- 51 • Yaşamöyküsü
- 52 • Tahtalar

Kırmızı Yapraklı Kütüklerde Güz

- 55 • İlk İz
- 56 • Kıskanç
- 57 • Onlar
- 58 • Saklı Gövdeler

59 • Çağrı

60 • Ormanda Sessizlik

61 • İlkin

62 • Kırk Kilise

63 • Çağrı

Adı Konmamış Yaratıklarla Yüz Yüze

67 • Adı Konmamış Yaratıklarla

Yüz Yüze

Ormanda Gezi

73 • Ormanda Gezi

Yokluğun İzdüşümü

1. Bölüm

Yayın notu: Yapı Kredi Yayınları, Fazıl Hüsnü Dağlarca'nın ölümünün ardından kitaplarına girmemiş şiirleri "Kaçaklar" üst başlığıyla yayımlamaya başlamıştı. Bu "kaçak" şiirlerden kimileri dergilerde yayımlanıp unutulmuş şiirlerdir, kimileri bildiğimiz kadarıyla daha önce hiç gün yüzü görmemiş şiirlerdir. Aralarında başka şiirlerden bağımsız şiirler olduğu gibi, başka şiirlerle bir bütün oluşturacak biçimde yazılmış şiirler de vardır. İşte bu "Kaçaklar" dizisinin üçüncü cildi olan "Yaşamamalarda" kitabı, bir bütün halinde bulunan şiirlerden oluşmuş, Dağlarca tarafından bir kitap olarak tasarlanmıştır.

HAÇTAKİ MİNARE

Bütün yaşamalar bir düzlük
Bütün günlerimizin büyüttüğü
Bizler, bütün tanıdıklarımız tanımadıklarımız
Birer kapısıyızdır bu düzlüğün
Kendi içgüdülerimizin ürttüğünde

Timur, Aybike'ye açılan
Suna Barbaros'a açılan
Bir yaşlı adam çıktığı yerin tutsağı
Bir kadın kundaklamış bilinmez'i
Bir çocuk gözlerinden iri yaşamak

Bu dizelerle ağrıyacaksınız
Uçsuz bucaksız kollarınızda sızılar
Uçsuz bucaksız ayaklarınız kireçlenmiş
En eski melekler nice ovarsın ovsun
Sürezin yılanlarca sonsuzluğu

Yüreği kopuk denizin türküsü genç
Yazar çizer uygarlığın geleceğini
Kimdir bilmiyorum bilmiyorsunuz bilmeyecekler
Kalıcı olan gidici olan
Kimin ötekiliğidir

Gökyüzü maviyken en büyük balon
Yeşilken öküze konmuş serçeler
Sarıyken böceklerin oralarda birikmiş türküsü
Morken elim ısısı yok olmuş birinin eli üstündedir
Ki damar damar en büyük sevgiyi vurmakta
Karayken ilk gecenin dirilişidir
Kırmızıyken bütün yalvaçların kalkım günü dediği

Birdenbire görürsünüz onu
Solduğunuz kaburga kemiklerinizi doldurur
Boşalır solduğunuz
Anlatan ilk balığın sudaki yürüyüşü müdür kapısız?
Sizdeki ayaklarıyla karada yürüdüğünü

Bütün sözcükler! Ayağa kalkmış eski gövdelerimizsiniz

DOLMUŞUN BOŞ YERİ

Servi sallanmakta
Karacaahmet'ten geçerken dolmuşlar
Biri indi mi,
Sürücü görmeden
Birileri oturur onun yerine.
O, ak boyalı evinin kapısından
Girmek ister.

Servi sallanmakta
Karacaahmet'ten geçerken dolmuşlar
Biri indi mi,
Şimdi bir çocuktur
Görünmeyen yolcu.
Bu geceyi annesinin dizinde
Geçirmek ister.

KIRIK FES

Ayağa kalkan kim?
Kımıldar kımıldamazsınız

Aydınlık doğar
Uçar uçmazsınız

Büyür çoğalır anılar
Geçer geçmezsiniz

Yeşilde birleşir ağaçla ot
Işır ışımazsınız

Öteki su olur, çağırır gök
İşitir işitmezsiniz

Yalnızlık kopmuştur yeryüzünden
Sever sevmezsiniz

YEŞİL KARANLIK

Yeşil karanlığında yeraltının
Ağaçların kökleri
Uyudulardı

Biliyorum
Çok kalabalık görünmeyelim diye
Dağılmışız

Kuş olmuşuz
Yılan olmuşuz
Timsah olmuşuz
Balık olmuşuz

Biliyorum evindedir şimdi
O yaşlı adam
O kadın
O çocuk

Üstlerinde
Yıldızlarla süslü yorgan
Gökyüzü

Yazılar en eski çağların
Kıyılarında okunur okunmaz
Bizi büyüdüler

BOŞLUK

Günlerin ırmağında sandallar
Kürekleri umut
Kıyılardaki ağaçlar birer sessizlik
Karışır uzaklığına gökyüzünün

Korkunç akıntı başlar az sonra
Su azgınlaşır
Çatırdar
Boyalı, süslü tahtalar

İlk burgaçta yok olur
Sandalların çoğu
Kırmızı çizgilerle açılır
Kapalı boş avuçlarımız